

UMUNDUROWANIE FUNKCJONARIUSZA POLICJI

w świetle obowiązujących przepisów

asp. szt. Artur Kacprzak

Zakład Służby Prewencyjnej CSP

mł. asp. Mariusz Boruch

Zakład Służby Prewencyjnej CSP

Przepisy odnoszące się do umundurowania funkcjonariuszy Policji, od czasu powstania tej formacji, ulegały licznym zmianom. Aktualnym aktem regulującym te kwestie jest rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 20 maja 2009 r. w sprawie umundurowania policjantów (Dz. U. Nr 90, poz. 738, z późn. zm.) zmienione m.in. rozporządzeniem z dnia 27 września 2017 r. (Dz. U. poz. 1879).

Zmiany odnoszące się do umundurowania, a w szczególności możliwość łączenia jego niektórych elementów, wywoływały początkowo u policjantów wiele wątpliwości.

Ujęcie problematyki umundurowania funkcjonariuszy Policji w zwięzłym i usystematyzowanym opracowaniu niewątpliwie ułatwi zrozumienie tego zagadnienia, a także zapewni profesjonalny wygląd funkcjonariuszom.

UMUNDUROWANIE ĆWICZEBNE

Mundur ćwiczebny jest podstawowym zestawem ubiorczym każdego policjanta, niezależnie od stopnia, stanowiska czy stażu służby. Mundur ten można wykorzystać praktycznie zawsze, bez względu na porę roku, pogodę albo charakter wykonywanych zadań.

Nowy mundur skrojony jest na wzór munduru wojskowego, posiada liczne kieszenie różnych rozmiarów ułatwiające policjantowi przenoszenie niezbędnego wyposażenia. Czapkę z daszkiem typu sportowego zastąpiła furażerka. Gdy nie ma potrzeby występowania w nakryciu głowy, policjant umieszcza furażerkę pod lewym naramiennikiem bluzy ćwiczebnej w sposób wskazany na fot. 5.

Mundur ćwiczebny można nosić na trzy sposoby:

- z bluzą włożoną do spodni,
- z bluzą wyłożoną na spodnie,
- z bluzą wyłożoną na spodnie, bez pasa głównego.

Ten ostatni sposób jest dopuszczalny wyłącznie podczas pełnienia służby na terenie jednostki organizacyjnej Policji (służby wewnętrznej).

Do dnia 31 grudnia 2021 r. dopuszcza się noszenie przez policjantów umundurowania według poprzedniego wzoru. Noszenie umundurowania ćwiczebnego reguluje § 32 rozporządzenia.

1. Ubiór ćwiczebny nosi się:

- 1) na zajęciach szkoleniowych i ćwiczebnych – w Wyższej Szkole Policji w Szczytnie, szkołach policyjnych i ośrodkach szkolenia Policji oraz oddziałach prewencji Policji, Centralnym Pododdziale Kontrterrorystycznym Policji „BOA” i samodzielnych pododdziałach kontrterrorystycznych Policji, a także w jednostkach organizacyjnych Policji podczas odbywania doskonalenia zawodowego;
- 2) w czasie pełnienia służby – w Centralnym Pododdziale Kontrterrorystycznym Policji „BOA” i samodzielnych pododdziałach kontrterrorystycznych Policji;

UMUNDUROWANIE ĆWICZEBNE

- 3) w czasie wykonywania zadań o charakterze specjalnym na polecenie kierownika jednostki organizacyjnej Policji;
  - 4) w czasie szkolenia osób powołanych na ćwiczenia do jednostek organizacyjnych Policji.
- 1a. Dopuszcza się noszenie ubioru ćwiczebnego przez policjantów:
- 1) pełniących służbę w:
    - a) komórkach organizacyjnych właściwych do spraw:
      - patrolowych,
      - interwencyjnych,
      - patrolowo-interwencyjnych,
      - konwojowych,
    - b) oddziałach prewencji Policji lub samodzielnych pododdziałach prewencji Policji,
    - c) pomieszczeniach dla osób zatrzymanych;
  - 2) sprawujących opiekę nad psem służbowym;
  - 3) w innych przypadkach niż wymienione w pkt 1 i 2, wynikających z potrzeb służby.

Elementy umundurowania ćwiczebnego (§ 12 rozporządzenia)

Mundur ćwiczebny jest dwuczęściowy, w kolorze ciemnogranatowym. Bluza ćwiczebna jest zapinana na guziki, kryte plisą. Kołnierz typu stójka jest zapinany taśmą

samoszczepną. Na ramionach bluzy są umieszczone naramienniki. W górnej części przodów bluzy są naszyte skośnie kieszenie z patkami zapinanymi taśmą samoszczepną oraz kryte kieszenie zapinane na suwak. Na rękawach, między łokciem a barkiem, są naszyte kieszenie z patkami zapinanymi taśmą samoszczepną. Z boku kieszeni jest wszyty zamek błyskawiczny. Na plecach bluzy i patkach kieszeni rękawów jest umieszczony napis „POLICJA” w kolorze srebrnym, wykonany metodą wgrzewania w materiał.

Bluzę nosi się wyłożoną na spodnie ćwiczebne albo włożoną do nich. Spodnie ćwiczebne mają proste nogawki. Na dole spodni jest wszyta taśma umożliwiająca regulację ich obwodu. Spodnie mają dwie boczne, skośne kieszenie wpuszczane. Na bokach nogawek, w ich górnej części, są naszyte kieszenie z patkami zapinanymi na guziki. Na patkach znajduje się napis „POLICJA” w kolorze srebrnym, wykonany metodą wgrzewania w materiał. Spodnie mają szelki przypinane na guziki. Spodnie ćwiczebne nosi się wyłożone na buty.

W skład umundurowania ćwiczebnego wchodzi również furażerka (§ 5 ust. 6 rozporządzenia). Furażerka jest w kolorze ciemnogranatowym. Z przodu na furażerze znajduje się wizerunek orła w kolorze srebrnym, z napisem „POLICJA”, haftowany mechanicznie. Furażerkę nosi się lekko przechyloną w kierunku prawego ucha.

Fot. 1. Ubiór policjanta w mundurze ćwiczebnym z pasem głównym, z bluzą ćwiczebną włożoną do spodni ćwiczebnych.

Fot. 2. Ubiór policjanta w mundurze ćwiczebnym z pasem głównym, z bluzą ćwiczebną wyłożoną na spodnie ćwiczebne.

Fot. 3. Ubiór policjanta w mundurze ćwiczebnym bez pasa głównego.

Fot. 4. Sposób noszenia furażerki.

Fot. 5. Sposób noszenia furażerki pod naramiennikiem bluzy ćwiczebnej.

Tabela nr 1. Ubiór ćwiczebny policjanta.

LP.	NAZWA PRZEDMIOTU	ZESTAWY UBIORU							
		W OKRESIE ZIMOWYM		W OKRESIE LETNIM					
		1	2	3	4	5	6	7	8
1	Czapka zimowa służbowa	X	-	-	-	-	-	-	-
2	Furażerka	-	X	X	X	X	X	X	X
3	Bluza ćwiczebna	X	X	X	-	-	X	-	-
4	Spodnie ćwiczebne	X	X	X	X	X	X	X	X
5	Koszulka z krótkim rękawem T-shirt	-	X	X	X	-	X	X	-
6	Koszulka polo z krótkim rękawem	-	-	-	-	X	-	-	X
7	Półgolf	X	-	-	-	-	-	-	-
8	Trzewiki służbowe	X	X	X	X	X	-	-	-
9	Półbuty służbowe	-	-	-	-	-	X	X	X
10	Pas główny	X	X	X	X	X	X	X	X
11	Rękawiczki skórzane	X	X	-	-	-	-	-	-
12	Kurtka służbowa letnia	-	-	X	X	X	X	X	X
13	Kurtka służbowa zimowa z podpinką i ocieplaczem z polaru	X	X	-	-	-	-	-	-

Zestawy umundurowania

Umundurowanie ćwiczebne można łączyć z wybranymi elementami umundurowania służbowego. Elementy obu typów umundurowania, które można ze sobą łączyć, przedstawione są w tabeli nr 6 załącznika nr 9 rozporządzenia (zob. tab. nr 1, powyżej).

UMUNDUROWANIE SŁUŻBOWE

Umundurowanie służbowe jest drugim najczęściej noszonym przez policjantów zestawem ubiorczym. Najchętniej noszą go policjanci komórek właściwych do spraw ruchu drogowego, którzy zamiast czapki letniej zakładają czapkę gabardynową z białym pokrowcem oraz biały skórzany pas główny. Wielu funkcjonariuszy pełniących służbę zewnętrzną w innych komórkach również chętnie wykorzystuje ten mundur. Występują w nim elementy na różne pory roku i warunki atmosferyczne. Przed wprowadzeniem nowego typu umundurowania ćwiczebnego był to najczęściej wykorzystywany mundur ze względu na uniwersalność i możliwość szybkiego dostosowania do warunków atmosferycznych. Teraz, gdy można łączyć elementy umun-

durowania ćwiczebnego i służbowego, wielu policjantów wybiera tę opcję, co pozwala jeszcze bardziej dopasować umundurowanie do charakteru wykonywanych zadań, pory roku i indywidualnych preferencji. Noszenie umundurowania służbowego reguluje § 29 rozporządzenia.

1. Ubiór służbowy nosi się w czasie wykonywania obowiązków służbowych, z zastrzeżeniem § 32 ust. 1 pkt 2 (tj. w czasie pełnienia służby – w Centralnym Pododdziale Kontrterrorystycznym Policji „BOA” i samodzielnych pododdziałach kontrterrorystycznych Policji).
2. Policjanci, którzy pełnią służbę w jednostkach organizacyjnych Policji albo komórkach organizacyjnych, właściwych do spraw ruchu drogowego, oraz w jednostkach organizacyjnych Policji lub komórkach organizacyjnych, właściwych do spraw prewencji na wodach i terenach przywodnych, mogą nosić do ubioru służbowego czapkę gabardynową zamiast czapki letniej służbowej lub czapki zimowej służbowej.
3. Dopuszcza się noszenie przez policjantów spodni wyjściowych albo przez policjantów-kobiety spódnicy oraz:
  - 1) półbutów wyjściowych w zestawie ubioru służbowego z koszulą służbową, koszulą służbową letnią lub swetrem, w okresie letnim,

UMUNDUROWANIE SŁUŻBOWE

2) trzewików-botków ocieplanych w zestawie ubioru służbowego w okresie zimowym – w czasie pełnienia służby w jednostkach organizacyjnych Policji, o których mowa w § 30 ust. 2 (tj. policjanci mogą nosić ubiór wyjściowy bez sznura galowego w czasie pełnienia służby w: Komendzie Głównej Policji; Wyższej Szkole Policji w Szczytnie, szkołach policyjnych i ośrodkach szkolenia Policji, jeżeli nie występują w szykach zwartych i na placach ćwiczeń; jednostkach organizacyjnych Policji, jeżeli służbę pełnią w pomieszczeniach biurowych), lub podczas wystąpień służbowych w charakterze przedstawiciela danej jednostki organizacyjnej Policji.

Elementy umundurowania służbowego

Czapka letnia (§ 5 ust. 2 rozporządzenia). Czapka letnia służbowa z daszkiem typu sportowego jest w kolorze ciemnogniatowym. Z przodu na czapce umieszcza się wizerunek orła w kolorze srebrnym z napisem „POLICJA”, haftowany mechanicznie, na ciemnogniatowym tle. Na klinach bocznych czapki w ich dolnej części są umieszczone odblaskowe napisy „POLICJA” w kolorze srebrnym, wykonane metodą wgrzewania w materiał. Czapkę letnią nosi się prosto nałożoną na głowę. Krawędź daszka powinna znajdować się na wysokości około 3 cm nad linią brwi.

Czapka zimowa służbowa (§ 5 ust. 4 rozporządzenia). Czapka zimowa służbowa typu sportowego jest wykonana z polaru w kolorze ciemnogniatowym z wykończeniem z dzianiny w tym samym kolorze. Z przodu na czapce umieszcza się wizerunek orła w kolorze srebrnym z napisem „POLICJA”, haftowany mechanicznie, na ciemnogniatowym tle. Czapka posiada doszyty nausznik z polaru, który w zależności od warunków atmosferycznych może być wysunięty lub schowany do wewnątrz. Czapkę zimową nosi się prosto nałożoną na głowę. Dolna krawędź czapki powinna znajdować się na wysokości około 3 cm nad linią brwi.

Koszula służbowa (§ 9 ust. 1 rozporządzenia). Koszula służbowa i koszula służbowa letnia są w kolorze ciemnogniatowym. Na lewym rogu kołnierzyka znajduje się napis „POLICJA” w kolorze srebrnym, haftowany metodą mechaniczną. Na ramionach koszul są umieszczone naramienniki. Na przodach koszul są naszyte dwie nakładane kieszenie z patkami zapinanymi na guzik. Nad lewą kieszenią jest umieszczony odblaskowy napis „POLICJA” w kolorze srebrnym, wykonany metodą wgrzewania w materiał. Koszule nosi się bez krawata, z rozpiętym górnym guzikiem. **Spodnie służbowe letnie do półbutów** (§ 19 ust. 1 rozporządzenia). Spodnie służbowe letnie do półbutów są w kolorze

Fot. 6. Czapka letnia służbowa z daszkiem typu sportowego.

Fot. 7. Czapka zimowa służbowa.

Fot. 8. Ubiór policjanta w koszuli służbowej.

Fot. 9. Ubiór policjanta w koszuli służbowej letniej.

ciemnogniatowym. Nogawki spodni są szerokie i proste. W przednich częściach nogawek znajdują się kieszenie boczne (skośne) wpuszczane, a z tyłu kieszeń wpuszczana z wypustką zapinaną na guzik. Wzdłuż szwów bocznych na całej długości jest wszyta lamówka odblaskowa w kolorze srebrnym.

Spodnie służbowe letnie do trzewików (§ 19 ust. 2 rozporządzenia). Spodnie służbowe letnie do trzewików są w kolorze ciemnogniatowym. Na dole spodni jest wszyta patka umożliwiająca regulację szerokości dołu nogawek. Wzdłuż szwów bocznych na całej długości spodni jest wszyta lamówka od-

Fot. 10. Ubiór policjanta w spodniach służbowych letnich do półbutów.

Fot. 11. Ubiór policjanta w spodniach służbowych letnich do trzewików.

Fot. 12. Ubiór policjanta w spodniach służbowych zimowych.

blaskowa w kolorze srebrnym. W przedniej części spodni na wysokości kolan znajdują się wzmocnienia z tkaniny zasadniczej. Na bokach nogawek są naszyte kieszenie z patkami zapinanymi na napy. Na patkach jest umieszczony napis „POLICJA” w kolorze srebrnym.

Spodnie służbowe zimowe (§ 19 ust. 3 rozporządzenia). Spodnie służbowe zimowe są w kolorze ciemnogrnatowym. Spodnie mają odpinaną podpinkę. Wzdłuż szwów bocznych na całej długości jest wszyta lamówka odblaskowa w kolorze srebrnym. Na bokach nogawek są naszyte kieszenie z patkami zapinanymi na napy. Na patkach jest umieszczony napis „POLICJA” w kolorze srebrnym.

Kurtka służbowa letnia (§ 7 ust. 3 rozporządzenia). Kurtka służbowa letnia jest w kolorze ciemnogrnatowym. Kurtka jest zapinana na zamek błyskawiczny kryty podwójną plisą zapinaną na napy. Kurtka posiada dopinany na zamek błyskawiczny kaptur z daszkiem. W szwach bocznych kurtki znajdują się rozcięcia zapinane na zamek błyskawiczny, przystosowane do wkładania i wyjmowania broni służbowej. Na ramionach kurtki są umieszczone naramienniki. Na lewej

i prawej piersi wszyte są kieszenie wpuszczane, zapinane na zamki błyskawiczne, przykryte karczkiem stanowiącym patki kieszeni. Dół patek jest wykonany wypustką odblaskową w kolorze srebrnym. Na dole kurtki umieszczone są symetrycznie kieszenie wpuszczane z patkami zapinanymi taśmą samoszczepną. Patki są zakończone taśmą wypustową odblaskową w kolorze srebrnym. Na lewym rękawie, w górnej części, naszyta jest kieszeń z mieszkami i klapką zapinaną taśmą samoszczepną. Na plecach i na patce górnej lewej kieszeni umieszczony jest odblaskowy napis „POLICJA” w kolorze srebrnym, wykonany metodą wgrzewania w materiał.

Kurtka służbowa zimowa (§ 7 ust. 4 rozporządzenia). Kurtka służbowa zimowa z podpinką i ocieplaczem z polaru jest w kolorze ciemnogrnatowym. Kurtka jest zapinana na zamek błyskawiczny, kryty podwójną plisą zapinaną na napy. Kurtka posiada kaptur z daszkiem dopinany na zamek błyskawiczny. W szwach bocznych kurtki znajdują się rozcięcia zapinane

Fot. 13. Ubiór policjanta w kurtce służbowej letniej.

Fot. 14. Ubiór policjanta w kurtce służbowej zimowej z podpinką i ocieplaczem z polaru.

UMUNDUROWANIE SŁUŻBOWE

Fot. 15. Ubiór policjanta w ocieplaczu z polaru.

Fot. 16. Ubiór policjanta w ocieplaczu z polaru po odpięciu rękawów.

Fot. 17. Ubiór policjanta w koszulce polo.

Fot. 18. Ubiór policjanta w koszulce z krótkim rękawem T-shirt.

na zamek błyskawiczny, przystosowane do wkładania i wyjmowania broni służbowej. Na ramionach kurtki są umieszczone naramienniki. Na lewej i prawej piersi są naszyte kieszenie nakładane z patką, zapinane taśmą samoszczepną. Dół patek jest wykończony wypustką odblaskową w kolorze srebrnym. Na dole przodu kurtki są naszyte dwie kieszenie nakładane z patkami zapinanymi na napy. Na lewym rękawie pomiędzy łokciem a barkiem jest naszyta kieszeń nakładana z patką zapinaną taśmą samoszczepną, z wykończeniem wypustką odblaskową. Na plecach i patce lewej górnej kieszeni umieszczony jest odblaskowy napis „POLICJA” w kolorze srebrnym, wykonany metodą wrzewania w materiał. Na patkach kieszeni i dole kurtki są przyszyte od wewnątrz listwy z taśmami odblaskowymi, które po odpięciu zwiększają widoczność policjanta.

Ocieplacz z polaru posiada naszyte naramienniki i może stanowić samodzielny element umundurowania. Ocieplacz po odpięciu rękawów może być używany jako kamizelka.

Koszulka polo (§ 9 ust. 4 rozporządzenia). Koszulka polo z krótkim rękawem jest w kolorze ciemnogniatowym. Kołnierzyk jest wykonany z dzianiny bawełnianej, zapinanie na 3 guziki. Na ramionach są umieszczone naramienniki. Z przodu po lewej stronie jest naszyta kieszeń zewnętrzna z patką zapinaną na guzik. Na plecach, nad patką kieszeni i na obu rękawach znajduje się napis „POLICJA” w kolorze srebrnym.

Koszulka T-shirt (§ 9 ust. 5 rozporządzenia). Koszulka z krótkim rękawem T-shirt jest wykonana z dzianiny bawełnianej w kolorze ciemnogniatowym. Na plecach, obu rękawach i na wysokości odpowiadającej lewej górnej kieszeni jest umieszczony napis „POLICJA” w kolorze srebrnym.

Półgolf (§ 16 rozporządzenia). Półgolf jest w kolorze ciemnogniatowym. Na ściągaczu pod szyją jest umieszczony napis „POLICJA” w kolorze srebrnym,

wykonany metodą haftu komputerowego. Półgolf jest przeznaczony do użytkowania w okresie jesienno-zimowym jako ocieplenie pod kurtkę lub sweter.

Sweter (§ 20 rozporządzenia). Sweter w kolorze ciemnogrnatowym jest wykonany z dzianiny, wzmocniony tkaniną na barkach i łokciach. Z tej samej tkaniny są naszyte naramienniki oraz kieszeń z patką na lewej piersi. Na patce jest umieszczony napis „POLICJA” w kolorze srebrnym. Sweter nosi się wyłożony na pas do ubioru służbowego. W okresie zimowym może być noszony jako element ocieplający pod okrycia wierzchnie.

Obuwie służbowe (§ 13 rozporządzenia). Obuwie jest koloru czarnego. Wierzchy obuwia nie mogą być ozdobnie wyszywane, wytłaczane ani dziurkowane.

Półbuty służbowe są sznurowane. Cholewki półbutów są zakończone kołnierzem, wypełnionym pianką, a podeszwy półbutów są antypoślizgowe.

Trzewiki służbowe, z cholewkami okrywającymi do połowy łydki nóg, są z przodu sznurowane.

Pas główny (§ 15 rozporządzenia). Pas główny jest w kolorze czarnym. Pas jest wykonany z tkaniny syntetycznej i składa się z dwóch elementów: pasa właściwego i pasa wewnętrznego, który zapobiega przesuwaniu się elementów wyposażenia umieszczonych na pasie właściwym. Pas główny nosi się:

- 1) w podtrzymywaczach spodni:
  - a) służbowych:
    - letnich do trzewików,
    - letnich do półbutów,
    - zimowych,
  - b) ćwiczebnych – przy występowaniu z koszulką z krótkim rękawem T-shirt, koszulką polo z krótkim rękawem oraz z bluzą ćwiczebną włożoną do spodni ćwiczebnych,
  - c) wyjściowych – przy występowaniu w koszuli wyjściowej letniej;
- 2) w podtrzymywaczach spódnicy – przy występowaniu w koszuli wyjściowej letniej;
- 3) na mundurze ćwiczebnym – przy występowaniu w mundurze ćwiczebnym z bluzą ćwiczebną wyłożoną na spodnie ćwiczebne.

WAŻNE! Policjanci, którzy pełnią służbę w jednostkach organizacyjnych Policji albo w komórkach organizacyjnych właściwych do spraw ruchu drogowego, noszą do ubioru służbowego i wyjściowego z koszulką wyjściową letnią pas główny skórzany w kolorze białym.

Fot. 19. Ubiór policjanta w półgolfie.

Fot. 20. Ubiór policjanta w swetrze służbowym.

Dopuszcza się noszenie ubioru ćwiczebnego bez pasa głównego podczas przebywania na terenie jednostki organizacyjnej Policji.

Kamizelka ostrzegawcza (§ 8 rozporządzenia). Kamizelka ostrzegawcza jest wykonana z dzianiny z elementami odbłaskowymi w kolorze żółtym, zapinana z przodu na klamrę zaciskową. Na górnej części pleców jest naszyty duży napis „POLICJA” w kolorze czarnym na żółtym odbłaskowym tle. Dopuszcza się uzupełnienie napisu o drugi człon z nazwą specjalizacji lub funkcji.

Na górnym lewym przodzie jest naszyty napis „POLICJA” w kolorze czarnym na żółtym odbłaskowym tle, na prawym górnym przodzie – pas z taśmy odbłaskowej. W dolnej części kamizelki na całym obwodzie są dwa pasy z taśmy odbłaskowej.

Kamizelkę nosi się na przedmiotach umundurowania służbowego i ćwiczebnego w trakcie wykonywania zadań na drogach, w celu poprawienia widoczności policjanta.

Kamizelkę można nosić na przedmiotach umundurowania służbowego i ćwiczebnego w trakcie wykonywania zadań innych niż wyżej wymienione, w celu poprawienia widoczności policjanta.

Dopuszcza się noszenie przez policjanta kamizelki do ubioru cywilnego podczas wykonywania zadań służbowych.

Zestawy umundurowania

Zestawy przedmiotów umundurowania są przedstawione w tabeli nr 1 i 2 załącznika nr 9 do rozporządzenia (zob. tab. nr 2 i 3, s. 93).

UMUNDUROWANIE WYJŚCIOWE

Tabela nr 2. Ubiór służbowy policjanta w okresie letnim.

LP.	NAZWA PRZEDMIOTU	ZESTAWY UBIORU			
		1	2	3	4
1	Czapka letnia służbowa	X	X	X	X
2	Koszula letnia służbowa	X	-	-	-
3	Koszula służbowa	-	X	-	-
4	Koszulka polo z krótkim rękawem	-	-	X	-
5	Koszulka T-shirt	-	-	-	X
6	Spodnie służbowe letnie do trzewików	-	-	X	X
7	Spodnie służbowe letnie do półbutów	X	X	-	-
8	Kurtka służbowa letnia	X	X	X	X
9	Półbuty służbowe	X	X	-	-
10	Trzewiki służbowe	-	-	X	X
11	Pas główny	X	X	X	X

Tabela nr 3. Ubiór służbowy policjanta w okresie zimowym.

LP.	NAZWA PRZEDMIOTU	ZESTAWY UBIORU		
		1	2	3
1	Czapka zimowa służbowa	X	X	X
2	Koszula służbowa	X	-	-
3	Półgolf	-	X	-
4	Sweter	-	-	X
5	Spodnie zimowe do trzewików	X	X	X
6	Trzewiki służbowe	X	X	X
7	Kurtka służbowa zimowa z podpinką i ocieplaczem z polaru	X	X	X
8	Pas główny	X	X	X
9	Rękawiczki zimowe skórzane	X	X	X

Uwagi:

1. W zależności od warunków atmosferycznych do ubioru służbowego nosi się sweter, ocieplacz z polaru od kurtki służbowej zimowej lub kurtkę służbową letnią.
2. Koszulę służbową i koszulę służbową letnią można nosić w zestawie ze spodniami służbowymi letnimi do trzewików oraz z trzewikami służbowymi.
3. Koszulkę polo z krótkim rękawem i koszulkę T-shirt można nosić w zestawie ze spodniami służbowymi letnimi do półbutów oraz z półbutami służbowymi.

UMUNDUROWANIE WYJŚCIOWE

Umundurowanie wyjściowe jest zestawem ubiorczym, którego policjanci nie noszą na co dzień. Zakłada się go na uroczystości (np. mianowanie, wręczenie odznaczenia) czy też podczas wystąpień w charakterze przedstawiciela Policji na oficjalnych spotkaniach. W tym mundurze należy wystąpić także przy meldowaniu się przełożonym po przybyciu do nowej jednostki organizacyjnej Policji. Zależnie od charakteru wydarzenia, w którym uczestniczy policjant, mundur wyjściowy nosi się ze sznurem galowym lub bez niego. Sytuacje, w których należy nosić mundur wyjściowy, są przedstawione w § 30 i § 31 rozporządzenia. Trzeba też zaznaczyć, że jest to typ umundurowania, którego wersja męska i damska znacznie się od siebie różnią, ponadto kobiety zakładają do tego munduru spódnice. W przypadku wystąpienia niekorzystnych warunków atmosferycznych należy założyć kurtkę $\frac{3}{4}$ lub płaszcz wyjściowy.

Elementy umundurowania wyjściowego

Czapka gabardynowa (§ 5 ust. 1 rozporządzenia). Czapka gabardynowa jest w kolorze błękitnoszarym z otokiem w kolorze ciemnoniebieskim. Z przodu na czapce znajduje się wizerunek orła w kolorze srebrnym, z napisem „POLICJA”, haftowany mechanicznie, na błękitnoszarym tle. Rondo czapki zawiera usztywniacz, zapewniający regularny owal. Czapkę nosi się nałożoną prosto na głowę. Rozmiar czapki powinien odpowiadać obwodowi głowy. Krawędź daszka powinna znajdować się na wysokości około 3 cm nad linią brwi. Policjanci, którzy pełnią służbę w jednostkach organizacyjnych Policji albo w komórkach organizacyjnych właściwych do spraw ruchu drogowego oraz w jednostkach organizacyjnych Policji albo komórkach organizacyjnych właściwych do spraw prewencji na wodach i terenach przywodnych, nakładają na czapkę pokrowiec w kolorze białym.

Kurtka gabardynowa wyjściowa (§ 7 ust. 1 rozporządzenia). Kurtka gabardynowa wyjściowa jest w kolorze błękitnoszarym, jednorzędowa z wykładanym

Fot. 21. Czapka gabardynowa.

kołnierzem i klapami, zapinana z przodu na cztery guziki. Na ramionach kurtki są umieszczone naramienniki. Kurtka męska ma naszyte na piersiach i po bokach poniżej linii pasa kieszenie nakładane z fałdkami i klapkami. Kurtka damska ma tylko kieszenie dolne cięte z klapkami. Rękawy są gładkie bez mankietów. Długość kurtki powinna być taka, aby w pozycji siedzącej dolna jej krawędź sięgała do płaszczyny siedzenia, a krawędź rękawów do nasady kciuka. Kurtkę nosi się z koszulą wyjściową i krawatem.

Koszula wyjściowa (§ 9 ust. 2 i 3 rozporządzenia). Koszula wyjściowa jest w kolorze białym. Do kurtki wyjściowej lub galowej nosi się koszulę z krawatem, tak aby górna krawędź kołnierzyka wystawała nieco ponad kołnierz kurtki. Koszulę wyjściową letnią w kolorze białym nosi się z krawatem. Na ramionach koszuli są umieszczone naramienniki. Na przodach koszuli są naszyte nakładane dwie kieszenie z patkami. Dopuszcza się noszenie spinki w kolorze srebrnym do krawata.

Krawat (§ 10 rozporządzenia). Krawat w kolorze granatowym nosi się wiązany podwójnym węzłem. Węzeł powinien ściśle przylegać do kołnierzyka koszuli.

Rajstopy damskie (§ 17 rozporządzenia). Rajstopy damskie są koloru beżowego.

Rękawiczki skórzane (§ 18 rozporządzenia). Rękawiczki skórzane letnie i zimowe są koloru czarnego. Rękawiczki zimowe są ocieplane.

Obuwie wyjściowe (§ 13 rozporządzenia). Obuwie jest koloru czarnego. Wierzchy obuwia nie mogą być ozdobnie wyszywane, wytłaczane ani dziurkowane.

Półbuty męskie wyjściowe są z przodu sznurowane.

Trzewiki-botki ocieplane męskie, z cholewkami okrywającymi kostki nóg, są zapinane na zamki błyskawiczne umieszczone w bokach cholewek od wewnętrznych stron nóg.

Półbuty damskie wyjściowe są bez zapięcia. Obcas typu „słupek” powinien mieć wysokość od 5 do 7 cm.

Trzewiki-botki ocieplane damskie, z cholewkami okrywającymi kostki nóg, są zapinane na zamki błyskawiczne umieszczone w bokach cholewek od wewnętrznych stron nóg.

Spodnie wyjściowe (§ 19 ust. 4 rozporządzenia). Spodnie wyjściowe i letnie są w kolorze ciemnogniatowym, bez mankietów. Szerokość nogawek u dołu uzależniona jest od rozmiaru spodni, czyli długości i obwodu pasa. W przednich częściach nogawek kieszenie boczne są z wypustką. W prawej tylnej części nogawki jest cięta kieszeń z klapką zapinaną na guzik. W pasek spodni są wszyte podtrzymywacze. Po bokach paska są naszyte ściągacze zapinane na guzik. Spodnie powinny sięgać z tyłu dolną krawędzią nogawek 2–2,5 cm powyżej obcasa.

Spódnica wyjściowa (§ 19 ust. 7 rozporządzenia). Spódnica jest

w kolorze ciemnogniatowym, o prostym kroju z rozcięciem z tyłu o długości do 15 cm od dolnej jej krawędzi. Dolna krawędź spódnicy powinna sięgać między 5 cm powyżej kolan a 5 cm poniżej kolan. W pasek spódnicy są wszyte podtrzymywacze. Policjant-kobieta nosi spódnice do ubioru wyjściowego i galowego.

Kurtka $\frac{3}{4}$ (§ 7 ust. 6 rozporządzenia). Kurtka $\frac{3}{4}$ z podpinką jest w kolorze błękitnoszarym. Kurtka jest wykonana z tkaniny nieprzemakalnej i ma dopinaną podpinkę. Na ramionach kurtki są umieszczone naramienniki. Na bokach kurtki znajdują się dwie wpuszczone kieszenie. Kurtka ma z przodu kryte zapięcie na guziki. Wykroj szyi jest wykonany kołnierzem, do którego jest dopinany kaptur oraz kołnierz z tkaniny futerkowej w kolorze szarym. W okresie zimowym kurtkę nosi się z podpinką i kołnierzem z tkaniny futerkowej. Dopuszcza się noszenie kurtki z rozpiętym górnym guzikiem. W przypadku niesprzyjających warunków atmosferycznych na czas dojścia do miejsca uroczystości zezwala się na noszenie kaptura.

Płaszcz wyjściowy (§ 14 rozporządzenia). Płaszcz wyjściowy całoroczny jest w kolorze błękitnoszarym, dwurzędowy z wykładanym kołnierzem i wyłogami. Ma wydłużony karczek z przodu i z tyłu. Płaszcz jest zapinany na trzy guziki. Na ramionach są umieszczone naramienniki. Rękawy gładkie są zakończone patką. Pasek w płaszczu jest zapinany z przodu na klamerkę. Płaszcz całoroczny nosi się do ubioru wyjściowego i galowego. Odległość od podstawy do dolnej krawędzi płaszcza powinna wynosić, w zależności od wzrostu, 42–52 cm. Dolna granica odległości odnosi się do niskiego, a górna – do wysokiego wzrostu. Rękawy płaszcza powinny zakrywać rękawy kurtki, nie sięgając

Fot. 22. Umundurowanie wyjściowe męskie.

Fot. 23. Umundurowanie wyjściowe damskie. Fot. 1–23 – autorzy.

ZESTAWY UMUNDUROWANIA

przy opuszczonej ręce dalej niż do nasady palców dłoni. Klamra po zapięciu paska powinna znajdować się na wysokości linii guzików płaszcza.

Zestawy umundurowania

Zestawy przedmiotów umundurowania wyjściowego bez sznura galowego i ze sznurem galowym są przedstawione w tabelach nr 3 i 4 załącznika nr 9 do rozporządzenia (zob. tab. nr 4 i 5, poniżej).

Tabela nr 4. Ubiór wyjściowy policjanta – bez sznura galowego.

LP.	NAZWA PRZEDMIOTU	ZESTAWY UBIORU			UWAGI
		W OKRESIE ZIMOWYM	W OKRESIE LETNIM		
		1	2	3	
1	Czapka gabardynowa	X	X	X	
2	Płaszcz wyjściowy całoroczny lub kurtka	X	X	–	
3	Kurtka gabardynowa wyjściowa	X	X	–	
4	Koszula wyjściowa	X	X	–	
5	Koszula wyjściowa letnia	–	–	X	
6	Spodnie wyjściowe	X	X	X	spódnica dla kobiet
7	Krawat	X	X	X	
8	Szalik	X	X	–	w zestawie 2 – letni
9	Rękawiczki	X	X	–	w zestawie 2 – letnie
10	Trzewiki-botki ocieplane	X	–	–	
11	Półbuty wyjściowe	–	X	X	

Uwagi:

1. Policjanci pododdziałów honorowych oraz pocztów sztandarowych noszą do kurtki wyjściowej pas główny skórzany lub pas główny skórzany z koalicijką. Na kurtce dolna krawędź pasa powinna znajdować się 5–7 cm powyżej bioder, a środek klamry na linii guzików.
2. W okresie letnim w przypadku występowania w koszuli wyjściowej letniej nosi się pas główny.
3. Dopuszcza się noszenie przez kobiety do ubioru wyjściowego spodni wyjściowych.

Tabela nr 5. Ubiór wyjściowy policjanta – ze sznurem galowym.

LP.	NAZWA PRZEDMIOTU	ZESTAWY UBIORU		UWAGI
		W OKRESIE ZIMOWYM	W OKRESIE LETNIM	
		1	2	
1	Czapka gabardynowa	X	X	
2	Kurtka gabardynowa wyjściowa	X	X	
3	Koszula wyjściowa	X	X	
4	Spodnie wyjściowe	X	X	spódnica dla kobiet
5	Krawat	X	X	
6	Rękawiczki	X	X	nie nosi się w pomieszczeniach zamkniętych
7	Półbuty	X	X	
8	Sznur galowy	X	X	

Uwagi:

1. W razie potrzeby na czas dojazdu (dojścia) do miejsca uroczystości zezwala się na noszenie w składzie ubioru płaszcza wyjściowego całorocznego.
2. Dopuszcza się noszenie przez kobiety do ubioru wyjściowego spodni wyjściowych.

Warto zaznaczyć, że w 2019 r., z okazji 100-lecia Policji, został zaprezentowany nowy wzór umundurowania wyjściowego. Jego krój i kolorystyka nawiązują do tradycji munduru Policji Państwowej z okresu międzywojennego. Nowe mundury są testowane obecnie m.in. przez kierownictwo Policji, komendantów wojewódzkich, komendantów szkół, naczelników wydziałów ds. przydziałnych, rzeczników prasowych, a także Kompanię Reprezentacyjną i Orkiestrę Reprezentacyjną Policji.

Summary

Police officers' uniforms in the light of current legal regulations

In the article there have been described the elements of physical training uniform, service uniform and mess dress uniform. There have also been presented the charts depicting sets of components of the police uniforms.

Tłumaczenie: Katarzyna Olbryś